

Коршак В.С.

Державний університет «Житомирська політехніка»

Науковий керівник: Острогляд О.В.,

к.ю.н., доц., доцент кафедри права та правоохоронної діяльності

Державний університет «Житомирська політехніка»

м. Житомир

ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ ЗА КОРДОНОМ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ В УКРАЇНІ

Питання, пов'язане із зарахуванням строку тримання особи під вартою на території іноземної держави до загального строку відбування покарання в Україні, має важливе юридичне значення для забезпечення прав і законних інтересів осіб, які зазнали кримінального переслідування за кордоном та були визнані винними. Правовий фундамент цього питання визначається відповідними статтями Кримінального кодексу України, а саме: стаття 7 «Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених громадянами України або особами без громадянства за межами України» та стаття 9 «Правові наслідки засудження особи за межами України» [1]. Стаття 72 Кримінального кодексу України, прийнята в 2001 році, регулює процедуру складання покарань за сукупністю злочинів і сукупністю вироків. Крім того, вона містить положення, яке передбачає, що суд при засудженні до позбавлення волі повинен зараховувати попереднє ув'язнення в строк покарання на принциповій основі, день за днем або відповідно до встановлених у статті норм. Це положення відображає необхідність врахування попереднього ув'язнення при визначенні строки покарання і підкреслює, що цей процес повинен відбуватися відповідно до закону та принципу справедливості [2, с. 198].

Рішення суду іноземної держави може бути враховане в українському судочинстві у випадку, коли громадянин України, іноземець або особа без громадянства були визнані винними у вчиненні кримінального правопорушення за межами території України і в подальшому вчинили кримінальне правопорушення на території України. Відповідно ст. 9 Кримінального кодексу України, рецидив кримінальних правопорушень, невідбуте покарання або інші юридичні наслідки рішення суду іноземної держави враховуються при кваліфікації нового кримінального правопорушення, визначенні міри покарання, розгляді можливості звільнення від кримінальної відповідальності або застосуванні покарання. Дана законодавча норма спрямована на врегулювання правових наслідків випадків, коли особа вже була піддана кримінальному переслідуванню в іноземній країні, а потім скоїла нове кримінальне правопорушення на території України. Врахування рішення іноземного суду дозволяє забезпечити справедливість і об'єктивність при вирішенні питань кримінальної відповідальності та покарання в Україні [1].

Норма, що регулює кримінальну відповідальність громадян України та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні і вчинили кримінальні правопорушення за межами країни, визначається відповідним законом. У ст. 7 Кримінального кодексу України передбачено, що такі особи можуть бути піддані кримінальній відповідальності, за умови відсутності інших визначень у міжнародних

договорах України, на які надана згода на обов'язковість Верховною Радою України. Зокрема, якщо такі особи вже підлягли кримінальному покаранню за кримінальні правопорушення, вчинені за межами України, вони не можуть бути знову притягнуті до кримінальної відповідальності в Україні за ті самі кримінальні правопорушення. Дана норма спрямована на забезпечення правової впевненості та відповідності засуджених осіб міжнародним нормам та зобов'язанням України перед міжнародним співтовариством [1].

Для більшого розуміння цього питання важливо врахувати судову практику Касаційного кримінального суду, яка надає деякі обґрунтування щодо зарахування строку тримання під вартою на території іноземної держави. Ухвалюючи рішення в справі №754/1100/17, Касаційний кримінальний суд України встановив, що тривалість утримання особи під вартою на території іноземної держави для вирішення питання її видачі підлягає зарахуванню до загального строку відбування покарання, яке було призначене вироком суду України [3]. У даному випадку засуджений був знайдений винним у вчиненні кримінальних правопорушень згідно з частиною 2 статей 369 та частиною 2 статті 393 Кримінального кодексу України та був засуджений до 7 років позбавлення волі [1].

У процесі розгляду справи суди першої та апеляційної інстанцій не зарахували період тримання засудженого під вартою на території російської федерації до строку відбування покарання, посилаючись на відсутність видання засудженого за запитом України. Проте, Касаційний кримінальний суд України визнав, що на підставі наданих документів та матеріалів провадження було підтверджено, що засуджений перебував під вартою на території росії в рамках процедури екстрадиції, яка була ініційована Україною. Отже, Касаційний кримінальний суд зарахував цей період до загального строку відбування покарання відповідно до статті 577 Кримінального процесуального кодексу України [4].

Згідно з аналізом нормативного регулювання та судової практики, вирок суду іноземної держави може бути зарахований до загального строку відбування покарання в Україні, якщо докази вказують на те, що особу тримали під вартою на території іноземної держави на виконання доручення України про її екстрадицію. Це забезпечує правовий захист осіб та дотримання принципу відсутності подвійного покарання за одну і ту ж злочинну дію.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Острогляд О.В., Лотоцький М.В. Запобіжні заходи та зарахування строку попереднього ув'язнення: запрошення до дискусії в аспекті гуманізації. *Гуманізація кримінальної відповідальності* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. симпозиуму, м. Івано-Франківськ, 16-17 листопада 2018 р. Івано-Франківськ, 2018. С. 198-201
3. Коли попереднє ув'язнення за кордоном зараховується у строк відбування покарання. *Закон і бізнес* : веб-сайт. URL: <https://zib.com.ua/ua/157676.html>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>